

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 242-1907)

Originalt emne

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Skole- og Undervisningsvæsen i Almindelighed

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 29. august 1907](#)
- 2) [Byrådsmødet den 7. november 1907](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 29. august 1907 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 242-1907)

Fra Skoleudvalget forelaa følgende Indstilling:

"Blandt de Fag, som Skoleloven af 1899 henstiller til Kommunerne at optage paa deres Undervisningsplaner, findes Sløjld og kvindelig Husgerning (Madlavning).

Disse to Fag har efterhaanden vundet sig en større Plads i Byernes Skolevæsen, baade i offentlige og private Skoler, og i Lov om højere Almenskoler, 24. April 1903, hedder det i § 5: "efterhaanden som Lærerkæfterne haves, og for saa vidt Forholdene efter Ministerens Skøn i øvrigt tillader det, gives Undervisning i Sløjld eller andet Legemsarbejde, samt for Piger i kvindelig Husgerning." - Der er vistnok ikke Tvivl om, at det vil være nødvendigt at indføre Sløjld i Mellemskolen for Drengene, naar Eksamensret skal erhverves, bortset fra det betydningsfulde i, at der sørges mere for Drengenes legemlige Opdragelse end nu er Tilfældet.

Dette sidste Moment gælder jo endnu mere for Byskolernes Vedkommende, idet Børnene her vel i højest Grad kan gøre Krav paa, at ikke deres legemlige Evner forsømmes. Sløjd er indført i langt over 50 Kommuners Skolevæsen i Danmark.

Af ikke mindre Vigtighed er kvindelig Husgerning for Pigernes Vedkommende. Dette Fag er utvivlsomt af stor Betydning for den opvoksende Slægt, og dette er indset ikke alene i vore Nabolande, England, Tyskland, Sverige og Norge, hvor denne Undervisning allerede er indført i 90'erne, men ogsaa i en Mængde danske Byer.

Idet nu Skolekommissionen finder det uforsvarligt, at der ventes længere med disse to Fag, tillader den sig at indstille til det ærede Byraad, at de to Fag indføres forsøgsvis her ved Skolevæsenet fra Begyndelsen af Skoleaaret 1908-09, saaledes at Sløjd indlægges i Undervisningsplanen for 5. Drengeklasserne i Frederiksbjerg Byskole, hvor et Sløjdlokale staar færdigt til Montering, og at endvidere kvindelig Husgerning indføres for 6.

Pigeklasserne i den ny Skole i Finsensgade, hvor et godt Rum til denne Undervisning findes.

Skolekommissionen tror, at det ad Aare vil være nødvendigt at indføre disse Fag, som tager Sigte paa at udvikle mere Børnenes Evne end deres Viden, ved alle Kommunens Skoler; men den tror tillige, at det er rigtigst, at der ogsaa her i Kommunen gaas forsøgsvis frem, at det ikke er nok, at disse Fag er prøvede andre Steder og fundne gode, men at Aarhus Skolevæsen maa gøre Erfaringerne selv.

Saa godt som alle Skolekyndige er enige om, at de to Fag maa være tvungne ligesom Skolens øvrige Fag, og ikke frivillige, som fra enkelte Sider foreslaaet.

Angaaende det Timetal, som bør anvendes, saa kan der for Sløjds Vedkommende ikke anvendes mindre end 2 Timer ugentlig i 2 Aar og for Husgernings Vedkommende ikke mindre end 4 Timer ugentlig i et Aar. Skolekommissionen haaber, at de 2 Timer Sløjd vil kunne anbringes i Undervisningsplanen for 5. (og senere 6.) Drengeklasserne uden Forøgelse af Timetallet, medens det sikkert vil være nødvendigt at forøge 6. Pigeklassens Timetal med i det mindste 2 Timer for at skaffe Plads til 4 Timer Husgerning.

Skolekommissionen har endnu ikke taget endelig Stilling til dette Punkt; men den vil i Aarets Løb sørge for at fremkomme med Forslag til de nødvendige Ændringer i Undervisningsplanen; den har imidlertid ment allerede nu, inden Budgettet lægges for 1908-09, at burde fremkomme med ovenstaaende Forslag, som hermed overlades til det

ærede Byraads Velvilje."

Skoleudvalget havde hertil afgivet følgende Erklæring:

"Idet Skoleudvalget anbefaler det ærede Byraad at vedtage foranstaaende Forslag, skal det fremkomme med følgende Oplysninger angaaende den økonomiske Side af Sagen:

Montering af et Sløjdlokale vil koste ca. 1600 Kr. og Montering af et Skolekøkken et lignende Beløb, hvortil vil komme Udgift til Gas- og Vandmesterarbejde, der kan sættes til ca. 400 Kr. Til Materiale ved Sløjdundervisningen anvendes aarlig ca. 2 Kr pr. Barn og til Materiale ved Undervisningen i Husgerning 6 Kr. pr. Barn. Da der i Skoleaaret 1908-09 vil deltage ca. 110 Dreng og 90 Piger, vil den samlede Udgift blive $110 \cdot 2 + 90 \cdot 6 = 760$ Kr.

Da en Lærerinde koster Kommunen ca. 33 Kr. aarlig pr. ugentlig Time, og da man plejer at regne 2 Timers Undervisning i Skolekøkkenet = 3 alm. Timer, saa vil den foreslaaede Forøgelse af de i Husgerning deltagende Pigeklassers Timetal koste $3 \cdot 33$ eller ca. 100 Kr. pr. Klasse; for 3 Klasser 300 Kr. Derimod er der jo ikke foreslaaet nogen Forøgelse af Timetallet i Anledning af Sløjd.

Herefter et Resumé af Kommunens Udgifter det første Aar i Anledning af den foreslaaede Reform:

Anlægskonto (Montering af Lokaler og Udgift til Gas- og Vandmester)..... 3600 Kr.

Driftskonto (Materiale, Forøgelse af
Timetallet)..... 1060 -

Hermed anbefales Sagen til det ærede Byraads Velvilje."

Jakob Jensen meddelte, at Skolekommissionen tilraadede Indførelse af Undervisning i Sløjd og kvindelig Husgerning ved Kommunens Skoler. For at faa Erfaring i, hvorledes disse nye Fag rettelig burde drives, ønskede Kommissionen, at man gik forsøgsvis frem, og anbefalede derfor, at man foreløbig nøjedes med at indføre Sløjd ved Frederiksbjerg Byskole, hvor der var et Lokale til Raadighed, og Husgerning ved Skolen i Finsensgade. Driften vilde andrage ca. 1000 Kr.

Ad Aare vilde der blive stillet Forslag om at indføre Fagene ved de øvrige Skoler.

Formanden kunde anbefale Forslaget til Vedtagelse, idet dets Gennemførelse blev henvist til den forestaaende Budgetbehandling.

Indstillingen vedtoges, idet Forslagets nærmere Gennemførelse henvistes til Budgetudvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 7. november 1907 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 242-1907)

Indstilling fra Skoleudvalget om Bevilling af 1000 Kr. til Forarbejder vedrørende Tilvejebringelse af Lokaler for Undervisning i Sløjd og kvindelig Husgerning.

Jakob Jensen mindede om, at Byraadet havde vedtaget Iudførelse af Sløjd ved Frederiksbjerg Skole og kvindelig Husgerning ved Skolen i Finsensgade. Da Udvalget heraf sluttede, at det var Byraadets Mening efterhaanden at indføre disse Fag ved samtlige Skoler, mente det, at det vilde være heldigt, om man allerede nu søgte Oplysning om, hvorledes dette bedst kunde gennemføres, og i dette Øjemed ønskede Udvalget Bevillingen for at søge teknisk Assistance.

Sagen henvistes til Budgetudvalget.

